

“Obrir un negoci en aquest país no pot ser una cursa d’obstacles”

Toni Martí (les Escaldes i Engordany, 1963) ha estat investit cap de govern d’Andorra, després d’haver obtingut amb Demòcrates per Andorra una victòria històrica a les eleccions anticipades del 3 d’abril.

La victòria de Demòcrates d’Andorra el 3 d’abril passat va superar enquestes i expectatives, fins al punt que va originar una crisi a les files socialdemòcrates. A què atribuïu aquesta victòria tan clara?

—Quan algú es presenta a unes eleccions, sempre té l’esperança de guanyar. En el nostre cas, teníem candidats a totes les llistes parroquials i a la nacional, un gran equip cohesionat amb un programa electoral molt clar, malgrat que Demòcrates per Andorra aglutina gent de procedència ideològica diversa. Certament, no esperàvem una victòria tan aclaparadora, mai vista abans en uns comicis al país. Penso també que els ciutadans han premiat el fet que mai no vam fer referència al passat, no vam fer ni una sola crítica; al contrari, vam apostar per la veritat en tot moment.

—**Ara que ja heu estat investit i heu format govern, teniu sobre la taula un programa per a complir i un país que ha de sortir de la crisi econòmica. L’encaix d’Andorra a la Unió Europea, que encara resta pendent, marcarà l’agenda?**

—Hi ha transformacions essencials per al futur d’Andorra. Efectivament, Europa és una oportunitat per al país i hem de procedir a un encaix satisfactori per a ambdues parts, perquè, a més a més, el tractat de Lisboa ho estableix en una menció clara a respectar les particularitats dels petits estats. Aquesta feina s’ha de començar a bastir a curt termini.

—**Durant la campanya electoral, totes les formacions polítiques es presentaven com la recepta per a sortir de la crisi econòmica. Ara que sou al capdavant del govern, quines mesures impulsareu en aquest sentit?**

—A la llarga, volem fer possible una llei d’inversions estrangeres molt més oberta que no l’actual, generant oportunitats d’obrir negocis a empreses estrangeres. Però això no es fa de l’un dia per l’altre.

Som conscients que els actuals pilars de l’economia andorrana continuen essent el turisme i el comerç, però les últimes dades de què disposem no són bones, en aquest sentit. Fa anys que perdem turistes i, per tant, tenim l’obligació d’invertir molts més diners en la promoció turística d’Andorra i, d’una altra banda, activar una colla de mesures que donin aire al petit i mitjà empresari, que representa el 80% del teixit econòmic del país.

—**El dia 1 de maig, els comerciants van protestar enèrgicament perquè van ser obligats a tancar els establiments, en aplicació d’una normativa legal d’horaris comercials aprovada durant la legislatura anterior. Com afrontareu aquest conflicte?**

—Hem d’atendre els serveis, perquè els pilars de la nostra economia són els que són. Els hem de donar suport abans de fer més reconversions o d’atreure nous sectors dins el teixit productiu andorrà. No pot ser que les botigues tanquin quan hi ha una gran

aflluència de públic, com és el cas de l’1 de maig. És una qüestió de sentit comú que ja s’aplica a tots els països.

—**Per a atreure nous sectors d’inversió, com heu explicat, haureu d’obrir realment les portes a inversors estrangers. Però i els empresaris andorrans? Els és fàcil, d’iniciar un negoci?**

—Gens ni mica. En aquest país hem de fer possible que obrir un negoci no sigui una cursa d’obstacles. Hi ha mesures senzilles i raonables, que no costin diners i que permeten d’obrir un negoci l’endemà mateix.

—**Podeu posar-ne cap exemple?**

—Ens assurem a parlar amb els comuns, perquè qui cregui que la reactivació econòmica vindrà únicament de la mà del govern s’enganya. Als cònsols els demanaré que exonerin de taxes qualsevol comerç que es vulgui instal·lar en alguna de les nostres paròquies durant el primer any, com farem des del govern. No hi ha fatalitats ni grans tragèdies que no es puguin resoldre, només hem de simplificar allò que algú ha fet complicat.

—**Gaudiu d’una àmplia majoria que no us lliga amb cap altra formació. Amb tot, teniu la intenció de cercar acords amb el partit socialdemòcrata?**

—En un petit país com Andorra és molt fàcil de trobar vies de diàleg amb la societat civil, amb els empresaris i amb els treballadors. La nostra voluntat de col·laboració amb el partit socialdemòcrata ja l’hem demostrada: tot i tenir 22 consellers i el PSA 6, vaig parlar amb el senyor Jaume Bartumeu i li vaig oferir un ministeri. I el va rebutjar. Per part nostra, hem fet el que hàviem de fer.

—**Per què creieu que ha declinat aquesta oferta?**

—Abans d’anar a les urnes, tots vam dir que estàvem cridats a sumar, ningú no pensava que guanyaria amb tanta claredat. Per tant, tot i els resultats,

com a polítics tenim l'obligació de no canviar el discurs que vam fer a la campanya. Sóc conscient que pocs partits amb una victòria així haurien ofert un ministeri, perquè significa donar entrada a un altre partit al consell de ministres, i per tant, permetre-li de conèixer totes les decisions del govern. Dit això, si voleu saber per què l'han rebutjat, ho haureu de demanar als qui han dit que no.

—**Demòcrates per Andorra es va presentar a les eleccions com una coalició electoral. Ara fa els tràmits per a convertir-se en un partit. Vol dir que ja té un projecte comú a llarg termini?**

—Si, hi ha una certa il·lusió envers aquest projecte, que al meu entendre pot perdurar i ser l'eina per a presentar-nos a cadascuna de les parròquies sota aquestes sigles. Aquest és el meu desig i crec que és molt probable que sigui un èxit, perquè penso que ho espera la societat andorrana, que ens ha dipositat la confiança i les il·lusions. Esperem estar a l'altura en aquest escenari complex.

—**La radiotelevisió andorrana (RTVA) ha acumulat els dos últims anys més d'1,2 milions d'euros de dèficit. Quin ha de ser el futur d'aquesta entitat?**

—Sense defugir la pregunta, vull ser molt curós en aquesta qüestió. Revisarem els dossiers a fons i parlarem amb els professionals de la corporació. Aleshores estarem en disposició de tenir una opinió sobre aquests deutes de la televisió andorrana. Sigui com sigui, si s'han de prendre decisions les comunicarem amb total transparència.

—**Abans fèieu referència a la importància del diàleg entre partits i societat civil en un país tan petit. Com penseu enfortir aquesta comunicació amb els andorrans?**

—A Andorra els polítics tenim la sort que quan sortim al carrer podem parlar amb molts ciutadans. No tenim protecció d'escortes, som totalment accessibles. Aquesta proximitat porta més pressió en alguns casos, però, per una altra banda, el diàleg és fluid. Tenim clar que les noves tecnologies ens permetran una comunicació encara més directa amb els ciutadans, i en això també ens hi hem de posar a treballar.

—**Les Escaldes i Engordany, la parròquia de la qual heu estat cònsol**

GOVERN D'ANDORRA

“Vaig oferir un ministeri al PSA i el va rebutjar. Per part nostra, hem fet allò que havíem de fer”

major, és la Capital de la Cultura Catalana 2011. Sens dubte, és una bona oportunitat per a enfortir encara més les relacions amb Catalunya.

—Les relacions amb Catalunya són molt bones. A més, jo era cònsol quan es va sol·licitar aquesta capitalitat de la cultura catalana. Per tant, hi crec

molt, i penso que s'ha portat esplèndidament. És una altra oportunitat, no únicament per a la llengua, sinó per bastir unes relacions més fortes amb tot els territoris de parla catalana a tots els àmbits.

Joan Tomàs